

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona.
 Egész évre 12
 Vidéken: Negyedévre 5
 Egész évre 20

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A külön vámterületért.

Népgyűlés Debrecenben.

— szept. 29.

Két nevezetes gyűlés folyt le tegnapi Debrecen városában.

Az egyik az önkéntes tüzoltó testület jubiláris díszgyűlése a városháza nagytermében; a másik a városháza udvarán megtartott népgyűlés.

Mindakettő a köznek javára törekvő férfiak gyülekezése volt. Tüzoltóink, a kik páratlan feláldozással a polgárok élete és vagyona megvédésében fejtenek ki áldásos működést, szívük mélyén ugyanazt a vágyat érzik, a mi a népgyűlés rengeteg embertömegének szívét dobogtatta: hogy a nemzetre teljes boldogulás fénye virradjon.

A népgyűlés méltóságos komolysággal, az ügy érdeméhez méltóan tárgyalta azt a kérdést, mely ma az egész országot izgatja, harca hívja: az önálló vámterület kérdését.

Megjelent a gyűlésen gróf Zichy Jenő, a szabadelvű párt oszlopos tagja, megjelent a debreceni szabadelvű párt elnöke Komlóssy Dezső, megjelent továbbá husz függetlenségi párti képviselő és Debrecen város minden rendű és rangu polgársága pártszínezet nélkül. Ezen felül nem csak a közelből jöttek el nagy számú polgári küldöttségek, hanem az ország hét vármegyéje küldött képviselőt erre a népgyűlésre, melyen a tömeg a városháza nagy udvarát zsúfolásig megtöltötte.

A népgyűlés tehát külsőségeiben és az önálló vámterület mellett kifejtett gazdasági érvek értékénél fogva egyaránt joggal nevezhető országos jelentőségűnek.

A népgyűlésről és az ezt megelőzőt ünnepi jelenségekről a következő tudósítással számolunk be.

(A képviselők érkezése.)

A népgyűlés debreceni rendező-bizottsága Püspök-Ladányig küldöttséggel ment az országgyűlési képviselők elé. Püspök-Ladányban negyven zászló alatt vonult ki a nép s az érkezőket Kiss

Ferenc lelkész üdvözölte. Zene szólt és riadó éljenzés kísérte szavait. Majd Balogh Sándor főjegyző szólt lelkesen. Zichy Jenő gróf és Kossuth Ferenc köszönték meg a szíves fogadást.

Kabán ismétlődtek az üdvözlések jelenetei. Itt Dallányi Kálmán tanító volt a szónok.

Debrecenben a pályaudvaron sok száz ember vonult ki. A város ötödszifogatán Komlóssy Arthur főjegyző ment a kiváló vendégek elé. Ő is üdvözölte a város közönsége nevében az érkezetteket.

Kossuth Ferenc és Zichy Jenő gróf az ötös fogaton vonultak be a városba Komlóssy Arturral s utánok hosszú sorban robogtak a többi fogatok a nép lelkes éljenzése közt az Angol Királynő elé, ahol az összes vendégek megszállottak.

Déli 12 órakor a fogadó kistermében barátságos ebéd volt.

(A népgyűlés.)

Délután pont 3 órakor indult a képviselők menete a népgyűlésre.

Már ekkor a városháza udvarán minden helyet elfoglalt a polgárság ötezer főnél nem kisebb tömege.

A szónokok számára nemzeti színnel díszített szószék állt az udvar Kossuth-uteai oldalán, szőnyeggel borított nagy emelvény fölött.

Az emelvényen megjelentek: gróf Zichy Jenő, Kossuth Ferenc, Rákosi Viktor, Bakonyi Samu, Krasznay Ferenc, Pap Elek, Endrey Gyula, Madarász Imre, Hegedűs Károly, Nassy Pál, Sebess Dénes, Koller Tivadar, Mulatinszky Gy. Benes László, Marjay Péter, Tóth János, Uray Imre, Leszkay Gyula, Reich Aladár, Benedek János, Kovács Gyula, Luby Béla, Bedőházy János országgyűlési képviselők; Gelléri Mór, az országos ipartestület igazgatója, Komlóssy Dezső a debreceni szabadelvű párt elnöke, Kovács József a debreceni függetlenségi párt elnöke, Rásó Gyula Hajdúvármegye alispánja és a város szabadelvű és függetlenségi párti polgárai közül sokan. Képviselve volt a város, a kereskedelmi és iparkamara, az ipartestület, a gazdasági egyesület; valamint Hajdu-Nánás, H.-Böszörmény, Kaba, Földes, Balmazújváros, Nyiregyháza, Karcag, Nádudvar polgársága.

Zászlók lengtek a szószék előtt és zúgó éljenzés riadt a levegőbe, midőn a népgyűlést Kovács József megnyitotta.

(A népgyűlés elnöksége.)

Kovács József a népgyűlés rendező-bizottsága nevében üdvözölte az összes megjelenteket.

Erre megalakult a népgyűlés vezetősége. Elnökök lettek Zichy Jenő gróf és Kossuth Ferenc; jegyzők pedig Kocsár Gábor, Varga Lajos és Udvarhelyi Géza. Kovács József azzal nyitotta meg a tanácskozást, hogy az önálló vámterület kérdése már nem vagyoni, nem is politikai kérdés, hanem Magyarország fennállásának életkérdése.

(A szónokok.)

Összesen hét szónoka volt a népgyűlésnek: Zichy Jenő valóságos belső titkos tanácsos, Kossuth Ferenc, Gelléri Mór királyi tanácsos, Tóth János, Krasznay Ferenc, Pap Elek és Bakonyi Samu, aki a határozati javaslatot terjesztette elő.

Legelőször szólalt fel:

Zichy Jenő gróf. Örömmel jött a népgyűlésre, melyen a három gazdasági tényező, az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság képviselője politikai pártszínezet nélkül kívánja tárgyalni az önálló vámterület kérdését.

Harminc év óta dolgozik az iparügyek fejlesztése körül s hosszú tapasztalat után eléledött meg benne az a meggyőződés, hogy közös vámterületen nemzet nem boldogulhat, mert az ország Ausztriai gazdasági kolóniájává süllyedt.

Ipar nélküli nincs kereskedelem; e kettő nélkül pedig a mezőgazdaság élete is csak tengődés lehet. Felárja, mily károkat kell szenvednünk kiviteli terményeink és a behozatali cikkek árkülömböze révén. Ez az adó, mely elviselhetetlen, teszi szegénynyé Magyarországot. Már pedig mi az ország urai akarunk maradni. Ez a haza a mienk. Nincs ok aggódni a vámsorompók felállításá miatt. Ezt csak Ausztria sanyli meg, nem mi. Buzánkat nem a mi szemünkért veszi meg az osztrák, hanem azért mert rászorul, mert olesó, jó és közel van.

A nemzetnek erősnek, gazdagnak kell lenni, hogy a haza fenntartásában, a trón megszilárdításában és a nemzeti szabadság biztosításában hivatását betölthesse. Rosszabb állapotba a külön vámterület mellett sem juthatunk, mint ma vagyunk. Ha nyersterményeinket itthon dolgozzuk fel, megszűnik az a borzasztó teher, mely abból keletkezik, hogy például 15 millió ára gyapjút viszünk ki s az ebből feldolgozott gyapju-árucikkért az osztráknak 150 milliót fizetünk vissza.

A gazdagok állítsanak gyarakat, huzzon ki-ki áldozatot, dolgozzon minden hű magyar a hazáért s nem kell félünk a jövőtől. A kiegyezés megkötése előtt szóljon hozzá a kérdéshez a nemzet és kiáltsa oda, hogy: eddig és nem tovább! Legyen a népgyűlés ultimátuma az önálló vámterület, mely a jólét esirája lesz

és ebből nő nagyra a nemzeti szabadság!

Zichy Jenő gróf beszéde lelkes tüntetésre lobbantotta a népgyűlést, mely zajoson megéljenezte a kegyelmes urat.

Utána felszólalt:

Kossuth Ferenc.

Szive mélyéből üdvözölte a népgyűlést, melynek országos jelentőségét emeli, hogy pártkülönbség nélkül csatlakozott hozzá mindenki. Itt a példa Zichy Jenő személyében, aki az országnak vagyonban és érdemben egyik leggazdagabb ura, aki a hazafiságban mindig elől járt, ő is és vele számosan a szabadelvű párt tagjai arra a meggyőződésre jutottak, hogy a magyar nemzet addig nem lesz boldog, míg saját akarata szerint nem rendezheti be háztartását, önállóan nem vezetheti saját ügyeit.

Utál a gazdasági alkudozásokra és számadatokkal megvilágítva fejtegeti, hogy Ausztria következetesen rászedi Magyarországot. 1886-tól 1899-ig tizenöt millióval károsította meg az osztrák a magyart. A közös vámterület mellett Magyarország Ausztria miatt 4600 millió korona adósságot csinált, úgy hogy a ma született csecsemő is 241 korona adóssággal jön a világra. A magyar vagyont összesen 10,600 millió korona tartozás terheli. Ha tehát ma egy debreceni anya gyermeket szül, már annak 557 korona a tartozása. Holott az összes magyar vagyon értéke csak 11,000 millió. Ez az állapot csak a teljes tönkre jutásra vezethet.

Különös okoskodásnak tartja, hogy a saját lábunkon nem bírnánk megállni, ellenben ha Ausztriát, ezt a vén banyát cipeljük a vállunkon, ezzel a teherrel meg bírnak állni.

Az egész világ kereskedelmi versenyben harcol és nekünk ezt összeguzsolt kézzel-lábbal kell néznünk.

A közös vám a nemzet minden osztályára káros.

A kisipar nem élhet meg, a nagy ipar nem fejlődhetik, a munkás osztály is megsínyli a helyzetet és a gazdaközönység érdeke szintén csak az lehet, hogy nyers terményeinek ne maradjon egyetlen monopolizáló piaca Ausztria.

Nem kell félnünk, hogy az osztrák megtorláshoz folyamodik ellenünk. Mert szüksége van mireánk minden esetben.

Mi megehetjük nyersterményeinket, legfőlegb rongyosak leszünk, de jóllakunk. Ellenben mit csinál Ausztria a eszmatápaival, a vásznával, a selymével, meg a többi portékájával? Cifrán járhat, de az éhenhalás fenyegeti. Régi magyar mondás, hogy huncut a német. Nem bolond az, hogy a saját gyomrát megvámolja. A cseh és az osztrák küzd ellenünk; de egy magyar fölér a kettővel. Tartsunk tehát össze és győzni fogunk. És ha a koronát félrevezetnék tanácsosai, fel kell világosítani, mert még a koronának is meg kell hajolni a nemzet akarata előtt. Tudjunk merni és akarni és Magyarország boldogulni fog.

Taps, éljen, percekig tartó tüntetés fogadta a beszédet, melyet egyes népies részeinél sűrűn félbeszakított a tetszés zaja.

A következő szónok

Gelléri Mór.

Egyes részleteit világítja meg a kérdésnek. Mint az országos iparegyesület igazgatója nem politikai, hanem tisztán gazdasági szempontból mutatja ki a külön vámterület előnyeit. Különösen példák illusztrálja hogy Ausztria lehetlenné teszi önálló iparunk, gyáraink ki-

fejlődését; nyersterményeinket olésón veszi meg és óriási összegeket visz el tőlünk a saját iparcikkeiért. Számokkal illusztrálja a bőr, posztó, butor, feldolgozott gyümölcs stb. értékében ránk háruló veszteségeket. Szól sertés kivitelünkről, hogyan kerül vissza Debrecenbe a debreceni sertés drága prágai sódor alakjában. Itthon ezért nem boldogulhat az iparos, a mesterember. Vasuti tarifáink is minket sajtanak. A külföldre sem vihetjük eikkeinket, mert a konzulátusok nem védik a magyar érdeket, csak az osztrákot. Tartalmas, meggyőző szaktudással mutatja ki a külön vámterület szükségességét.

Utána felszólalt

Tóth János.

A képviselő a néphez lelkesen intézte beszédét és ugyanazokat az eszméket fejtegette, a melyeket az előtte szólók. Különösen az ipari vámvédelemmel foglalkozott és rámutatott arra a szomorú jelenségre, hogy még a kis Romániának is nagyobb kereskedelmi forgalma van, mint nekünk.

Krasznay Ferencz.

Tüzes, előkelő szónok következett: a fiatal Krasznay, á ki előadta, hogy külföldi útjain hányszor keseredett el hátramaradásunk miatt. Rövid, de elmés magvas beszédben lelkesítette a polgárságot, hogy bármily küzdelem árán is vigye diadalra az önálló vámterület ügyét.

Az utolsó szónok.

Papp Elek.

Az öreg kuruc nagy tetszes közt szólt a néphez a nép nyelvén. Mondatai lassu hőmpölygással áradtak végig a tömeg fölött. Fogadalomra szólította fel ő is a népet, hogy a harcot vívjá meg Magyarország boldogulása érdekében.

Végül a meggyőződés mélységes erejével ható bevezetés után

Bakonyi Samu,

terjesztette a népgyűlés elé a határozati javaslatot. Felolvasta az üdvözlő táviratokat, melyek közt volt Thék Endre nagyiparosé, a gyöngyösié, ahol Visontay és Barabás képviselőkkel és a pécsváradiaé, ahol Hadry és Ráth képviselőkkel a nép éppen tegnap ünnepelte Kossuth Lajos emlékét. Előterjesztette továbbá a Nyiregyházán tartott értekezlet csatlakozását a népgyűlés határozataihoz.

(A határozati javaslat.)

A népgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta a következő határozati javaslatot:

Határozati javaslat.

Az Ausztriával fenálló gazdasági közösségünk ideje alatt más önálló nemzetek az anyagi jólét, a közszabadság és közművelődés terén a mi haladásunkhoz képest óriási fejlődést értek el, — míg hazánkban a földbirtok eladósodása, a kisipar teljes romlása, a gyáripari fejlődés visszaesése, a kereskedelmi forgalom csökkenése, a vállalkozási kedv hiánya s mindezek következtében a munkás nép nyomora megdöbbentő bizonyosságot tesznek ezen gazdasági közösség pusztító hatásáról.

Mint hogy az ország végromlása nélkül a nemzet anyagi boldogulását politikai okokból megakasztani a gazdasági érdekeink intézésére a politikai érdekeknek befo-

lyást engedni nem szabad, az Ausztriával fenálló közösség pedig a nemzetnek az önállósághoz biztosított jogaival a fenmaradásának anyagi feltételével is ellenkezik, sőt az egész világon nincs rá példa, hogy egy erősen kifejlett iparos állam valamely tulnyomólag mezőgazdasággal foglalkozó s ezen a téren is hanyatlásnak indult állammal gazdasági egységbe foglalassék; minthogy Magyarországnak és Ausztriának érdekei annyira ellentétssek, hogy azokat a világgazdaság mai védvamos rendszere mellett egységet alkotó szövetség keretében összeegyeztetni teljes lehetetlenség;

elérkezett a végső időpont, hogy Magyarország gazdasági önállóságához való kétségtelen jogát az önálló vámterület létesítésével, önálló vámtarifára megalkotásával és a külállamokkal önállóan kötendő vámszerződések útján megvalósítsa.

Ugyanazért a Debrecenben 1902. évi szeptember hó 28-án tartott népgyűlés elhatározza:

1. Hogy a képviselőházhoz kérvényt intéz a kormánynak oly irányban való utasítása végett, hogy mielőbb oly önálló vámtarifára vonatkozó javaslatot terjesszen elő, mely alkalmas arra, hogy Magyarország oly kereskedelmi szerződéseket köthessen, a melyek a belfogyasztást meghaladó termékek értékesítését előmozdítják, — az önálló vámterület felállítására szükséges előkészítő intézkedések pedig haladéktalanul folyamatba tétessenek:

2. ezen felirátát a népgyűlés nemcsak azoknak a képviselőeknek, a kik a választás alkalmával az önálló vámterület elvett programjukba felvették, — hanem a képviselőház összes tagjának megküldi s őket annak támogatására felkéri:

3. a népgyűlés — melyen a mezőgazdasági és ipari termelők, valamint a kereskedők egyaránt és pártkülönbség nélkül képviselve vannak, — elkerülhetetlenül szükségesnek tartja azon erős meggyőződésének kifejezését, hogy az ország gazdasági függetlenségét úgy az iparosok és kereskedők, mint a gazdaközönység érdekei egyformán megkövetelik, mert minél magasabb az ipari fejlődés, annál élénkebb a kereskedelmi forgalom, s főként annál nagyobb a mezőgazdasági termékek belfogyasztása és saját érdekeinknek megfelelően kötendő külkereskedelmi szerződésekkel pedig az előnyös kivitel annál inkább biztosítható. Eppen ezért pártállásra és foglalkozásra való tekintet nélkül kifejezést ad a népgyűlés azon kívánságának is, hogy a gazdasági önállóságnak s a mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari fejlődésnek az eszméi az egész magyar nemzet öntudatos társadalmi tevékenysége és sorakozása útján is érvényesüljenek, felszólítja tehát Magyarországot minden polgárát, hogy mindennemű szükségletét lehetőleg csakis hazai termékekkel fedezze; végül

4. Kimondja a népgyűlés, hogy a Budapesten tartandó országos gyűlésre küldötteket rendel s azok kijelölésére a megjelölt kerületeket felhívja.

(Vacsora az Angol királynőben.)

Este 7 órakor vacsora volt az Angol királynő nagy termében az orsz. képviselő-

selők tiszteletére. Rácz Károly gyönyörű régi magyar nótákat hozott. A népies szellemű vacsorán Komlóssy Artur felköszöntötte a város közönsége nevében gróf Zichy Jenőt és Kossuth Ferencet. Zichy Komlóssy, azután Debrecen három képviselőjére, Thalyra, Dobieczyke és Bakonyira, K. Tóth Kálmán Kossuthra, Kossuth a debreceniekre, Rákosi Viktor szintén Kossuthra, Nagy Zsigmond pedig Gellérre mondott felköszöntőt.

A tűzoltó testület ünnepe.

Az Ö. T. testület 25 éves fennállásának örömnappja.

— szept. 29.

Az önkéntes tűzoltó testület tegnap ünnepelte 25 éves fennállásának örömnappját.

A szép ünnepségeken részt vett a debreceni társadalom minden osztálya, mert hiszen a közönség nagyon jól tudja, hogy közbiztonsági állapotainknak, az ingatlan vagyonnak leghűségesebb őrei a tűzoltók, a kiknek az elismerésből olyan ritkán jut ki az őket megillető rész.

Tegnap végre méltóképen adózott elismeréssel a közönség a bátor embeereknek, a kik a mi jóvoltunkért annyiszor szembeszállanak a tűz irtó veszedelmeivel.

De különösen elismeréssel volt Szikszay Gyula és Publíg Ernő tűzoltó parancsnokok iránt, a kiknek a legtöbb részük van az egyesület haladásában s felvirágoztatása körül.

A tűzoltó ünnepségekről következő tudósításunk számol be

(A díszgyűlés.)

Az ünnep a városháza nagytermében tartott díszes ülésel vette kezdetét.

A díszgyűlésen jelen voltak: Puky Gyula főispán és Rásó Gyula kir. tan. alispán Hajdunagye képviselőjében. Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Boczkó Sámuel, Wolafka Nándor, Materny Lajos, Csath Zsigmond, Abraham László, Körner Adolf, Kaszanyitzky Endre tb. parancsnok.

A belügyminisztérium részéről Bulyovszky Aladár miniszteri titkár.

Vendég tűzoltók: Skossa Zoltán (Szabadka), Lukács Gyula (Budapest), Kálmán Géza (Budapest), Nagy József (Budapest), Ritoók József (Kaba), Kohler István (Budapest), Fogthűy János (Szoboszló).

A díszgyűlés kevéssel kilenc óra után Puky Gyula üdvözlő beszédével kezdődött:

Puky Gyula főispán üdvözlő az egybegyűlteket, utalt azokra az önzetlen, emberbaráti szolgálatokra, a melyeket a debreceni tűzoltó egyesület 25 éven keresztül Debrecen polgárainak jóvoltáért kifejtett s a melyek különösen elismerésre méltók a mai anyagi világban, a mikor mindenki munkájának materiális jutalmát keresi.

Csodálatos — ugymond — hogy milyen erő rejlik az emberi kebel ama kis szikrájában, a mely mint a testvéries emberszeretet érzelme megtudja fékezni a tüzet s gátat vet a tűzvész lángoló pusztításainak.

Mikor elismeri a tűzoltó testület érdemeit, egyben kívánja, hogy találják

meg a jövőben is üdvös munkálkodásuk jutalmát, azt a mire jogosan tarthatnak igényt: a becsületes munka sikerét s polgártársaik őszinte elismerését.

Hatalmas éljenzés zúgott fel a beszéd elhangzása után.

Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester emelkedett ezután szélásra, aki különben az egyesületnek tiszteletbeli főparancsnoka. Lelkes hangon emlékezett meg a testület negyedszázadéves multjáról, a mely idő alatt a tűzoltó testület mindenkor buzgón vigyázott a közvagyonra. Kitartó buzgó munkásságot kívánt a jövőre is s üdvözölte az ünneplő testületet a városi hatóság s Debrecen közönsége nevében.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után Puky Gyula főispán átadta az elnöki helyet Bulyovszky Aladár miniszteri titkárnak, aki szintén tiszteletbeli főparancsnoka a testületnek.

Elfoglalta helyét az elnöki asztalnál Szikszay Gyula főparancsnok is, akinek fáradhatlan ügybuzgóságához fűződik a testület aranykora, míg a parancsnokság tiszti tagjai szintén a zöld asztalt ülték körül ünnepidiszben.

A voltaképeni díszközgyűlést Szikszay Gyula nyitotta meg igen sikerült szép beszéddel. Üdvözölte a nagy számmal egybegyűlt közönséget s a miniszter jelenlevő képviselőjét. Bulyovszky Aladár tb. főparancsnokot. Azután átadta a szót Jabloncay Kálmánnak, a testület titkárnak.

Jabloncay Kálmán titkár a testület 25 éves történetét vázolta sok helyen költői szárnnyalású jelentésében.

Előadta azt a nagy küzdelmet, melyet a testületnek s minden egyes tagjának a testület fennállásáért és felvirágoztatásáért meg kellett harcolnia, dicsőítette azt a nemes összetartást, melyet a testület tagjai kifejtettek s melynek köszönhető, hogy az egy negyedszázad év alatt az ország egyik legkiválóbb tűzoltó intézményére fejlődött ki. Hálásan emlékszik meg a testület kiválóbb vezérférfiiról Simonffy Imre, Boczkó Sámuel, Publíg Ernő fáradhatatlan munkásságáról s jelentését azzal zárta be, hogy a 25 év története mintegy záloga annak, hogy a jubiláló testület jövődjét fokozatos haladás, erősödés és felvirágzás fogják jellemezni.

A nagy tetszéssel fogadott jelentés után Szikszay Gyula főparancsnok felkérte Bulyovszky Aladár min. titkárt, hogy az 5 10 és 15 évi szolgálatot betöltött tűzoltókat a király által jóváhagyott éremmel tüntesse ki, illetve ossza ki köztük ezeket az érmeket.

Bulyovszky Aladár ezután személyesen egyenként adta át az érmeket s a kitüntetésről szóló diplomákat a kitüntetetteknek.

Emlék érmeiket kaptak. Szikszay Gyula, Visky Sándor, Ganofszy Lajos, Lénárt István, Horváth István, Szikszay Aladár, Katonka Dezső, Dézsi István, Arany Pál, Szathmáry Ferenc, Fiáh Ferenc, Ludmann Gyula, Paloczy Sándor, Csiba Sándor, Biró Antal, Kállay István, Hinschrecker Ferenc és Dull József. A kitüntetést után.

Bulyovszky Aladár megköszönte a kitüntetett tűzoltóknak a fáradhatatlan ügybuzgóságot, de azokat is bátorította, akik még nem régen állanak a nemes célok szolgálatában. Utóbbiakat kérte, hogy vegyenek példát a 15 éves szolgálatlaltal méltán dicsekedhető tűzoltóktól s mindenben kövessék azokat. Beszédét az Isten magasztalásával, a király és a haza éltetésével végezte.

Meglepetést keltett azután doktor Wolafka Nándor v. püspök hirtelen rögtönzött soron kívüli beszéde. Nehány szóban körvonalozta azt a nemes hivatást, a mit a tűzoltó végez. Beszédét, — melylyel óriási lelkesedést keltett, azzal végezte, hogy a debreceni tűzoltó testület a jövőben is legyen olyan mint a multban. Isten áldását kérte a testület nemes, magasztos működésére.

Ezután Szikszay Gyula a díszgyűlést bezárta és meghívta a közönséget a Csapó-utcai laktanyában megtartandó díszgyakorlatra.

(Díszgyakorlat a laktanyában.)

A Csapó-utcai laktanya udvarát 10 órára zsutolásig megtöltött a közönség, melynek soraiban ott láttuk előkelő közönségünk legkiválóbb képviselőit Puky Gyula főispánt, Rásó Gyula alispánt, dr. Wolafka Nándor püspököt stb.

Az első gyakorlat szerelés volt szivattyúkkal. Bámulatos gyorsasággal, alig pár pillanatalatt készen állott a szivattyú, melyet 24 tűzoltó szerelt fel.

Bulyovszky miniszteri titkár oda nyilatkozott, hogy ilyen gyors készenlélet még nem látott.

A hármas és hatos tololétra gyakorlatok már a tűzoltósági próbaházon történtek, a melyen különösen tetszetek az ugró gyakorlatok. Az első emeletről Papp Károly, a második emeletről Alexa András, ugrottak le viharos tetszés mellett.

A legvakmerőbb ugrást azonban Szücs Béla tette, aki a harmadik emeletről ugrott le.

Érdekesek voltak a mentési gyakorlatok, a melyek alatt több embert (a kiknek természetesen semmi bajuk sem volt, láttak el gyors segélylyel, kötéssel stb.) a mentők, kitűnő orvosuk dr. Derekassy István vezetése alatt, akinek legfőbb érdeme a mentő testület szervezése s be-tanítása.

(Gyakorlat a kis templomnál.)

A tűzoltólaktanyából hosszú kocsisorban vonult a közönség a városháza elé.

A kistemplom toronyőre nem sokára tüzet jelzett a kis templomból a tűzoltólaktanyára, a honnan gyorsan vonult ki a tűzoltóság az állítólagosan égő kistemplomhoz, melynek két alsó emeletéből piros, a felső emeletekről fekete zászlók jelezték a tüzet és a füstöt.

Felől a füstben képzelt toronytetőről bocsájtották le a kistemplom harangozóját és Alexa András tűzoltót kötélen a közönség nagy tetszése mellett, mintha a tűzoltóknak a füstből kellett volna megmenteni a fuldokló embereket.

A nehéz, nagybátorságot és hidegvért kívánó gyakorlatokért a közönség zajosan megtapsolta a tűzoltókat.

(A lakoma.)

Délután fél 2 órakor társas ebédre jöttek össze az ünnepségeken jelen voltak.

Az asztalfőn ott ültek Komlóssy Artur h. polgármester, Rásó Gyula kir. tanácsos alispán, dr. Wolafka Nándor Csath Zsigmond posta és táviró főnök, Bulyovszky Aladár, Boczkó Sámuel, Abraham főügyész, Makó Lajos, Lengyel Imre és más igen előkelő képviselői a debreceni uri társadalomnak.

Az ebéd a következő gazdag fogásokból állt:

Csirke leves,
Fogas és tokk, tartárral
Bélszín, pástétommal,
Magyar béles,

Sültek (malac és jérce.)
 Compot, saláta
 Jegesedett tejhab,
 Gardinettó,
 Sajtok, kávé
 Borok:
 Érmelléki, fehér, Ménési vörös, Sestakerti.

A harmadik fogásnál megindult a felköszöntők árja:

Az első felköszöntőt *Komlóssy* Artur mondta a királya, *Szikszay* Gyula pedig *József* kir. herceget a magyar tüzoltók védnökét élte. *Skossa* Zoltán a vendégek nevében a vendégszerető debreceni tüzoltókra üritette poharát. Ezután *Rásó* Gyula *Bulyovszky* Aladár miniszteri titkárt és a vendégül jött tüzoltó parancsnokokat élte. *Lukács* Gyula a debreceni tüzoltó testület tagjait köszöntötte fel, dr. *Wolafka* Nándor pedig a két parancsnokot *Szikszay* Gyulát és *Publig* Ernőt élte. *Bulyovszky* Aladár szép beszédben kívánt sok szerencsét a debreceni tüzoltóknak, a kik feladatuknak dicséretre méltó módon tettek eleget mindenkor. *Ritoók* József a tüzoltó testület felvirágzásáért emelt poharat, *Materny* Lajos pedig a köztüzoltókat élte.

Az ebéd alatt a *Magyari* testvérek zenekara játszott, a legjobb kedvre han-

golta a jelenlevőket, a kik a kitünő ebédért nem győzték eléggé dicsérni a *Hauer* Berei konyháját, jó borait.

(A muri.)

Este 8 órakor a Törő Imre vendéglője nagy termében magyaros muri volt, melyen az összes vendégek és a debreceni tüzoltó-testület tagjai kivétel nélkül mind részt vettek. *Kiss* Gyula muzsikája mellett éjfélig tartott a jóízű multság, melyen *Szikszay* Gyula, *Bulyovszky* Aladár, *Ritoók* József, dr. *Derakassy* István, *Rudnyánszky* Gyula, *Kállai* István stb. mondtak lelkes, zamatos, vidám köszöntőket.

(Tűz is volt)

Mialatt a városházán a díszgyűlés tartott: a *szappanos-utcában* tűz ütött ki. Az őrtanyáról a tüzoltóság gyorsan kivonult és szerencsésen elejét vette a nagyobb veszedelemnek. Egy nádfődeles ház tetőzete égett le, meg egy kisebb szin. De a ház közelében több nádfődeles épület áll, úgy hogy a tüzeset könnyen válhatott volna végzetessé:

x **Chickes férfi-divat** ujdonságok érkeztek **Fekete Jakab** első-rangu divat üzletében, Főter, Kistemplom mellett, hol a legszebb divat-kalapok, fehérneműek, nyakkendők és minden az uri divat szakmába vágó cikkek olcsón beszerezhetők.

x **Hölgyek érdekében!** Nagymaradék vásár! Legfinomabb és legdivatosabb női ruhakelmék az őszi és téli időnyre, ugyszinte blous selymek, gyapju és pamut flanelek feltűnő olcsó árban **Mezey Gyulánál** Piacz. u. 42. Biedermann ház Nagy pénz megtakarítás!

Felvilágosítás

ragyon, család vagy magán személyről bárhol is lelkiismeretesen és bizalommal teljesít:

A. WOLFFSKY, Berlin

N. 37. tudakozó intézete.

o o o o o Alapítva 1884-ben. o o o o o

DEBRECZEN.

Ajánlja az újabb időben gazdagon és a legmodernebb anyagokkal dusan felszerelt

könyvnyomdáját,

mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására, melyeknek az izléses külső belbecsét is emelni van hivatva.

Csapó-utca 9.

LÁSZLÓ JÓZSEF könyvnyomdája.

Telefon 275.

De éppen olyan esinnal és lehető olcsó árban készít mindennemű egyszerű nyomtatványokat is és ezeknek nemesak esinos, hibátlan, hanem gyors előállításáért is felelősséget vállal.

==== A papír gyári árban számíttatik. ====

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesít. Hirdetsek a „SZABADSÁG” című politikai napirapban a legolcsóbban számítva közzétételnek.

Telefon 275.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.